

BESLUT

2014-06-23

Dnr: 14/00489

SAKEN

Nyheter P4 Skaraborg, 2014-01-23 och 03-06, inslag om ett beslut av Migrationsverket; fråga om saklighet och beriktigande

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på saklighet.

INSLAGEN

Inslaget den 23 januari

Inslaget rapporterade att Miljöpartiet och regeringen vill underlätta för svårt sjuka att stanna i Sverige. Sedan handlade inslaget om en pojke A som kommit med sin pappa B till Sverige för att få specialistvård. Följande sades.

(Nyhetsuppläsare) – Igår kom ju besked om att regeringen och Miljöpartiet vill underlätta för till exempel svårt sjuka flyktningbarn att få stanna i Sverige. Men tillsvidare så pågår de här utvisningarna som vanligt. Funktionsnedsatte A som är nio år gammal och bor i Tidaholm han får inte stanna i Sverige trots att den nödvändiga vården finns här. Han kommer i dag att utvisas till Irak tillsammans med sin pappa B. (A) – Hej, jag heter A. (Reporter) – Nioårige kurdiskiske A sitter i rullstol och lider av så kallad vattenskalle. En sjukdom som kräver operationer och specialistvård och därför kom han till Sverige med pappan B. Och trots läkarnas intyg för att pojken ska stanna kvar i Sverige för att fortsätta få specialistvård så har Migrationsverket beslutat att utvisa A och pappan med hänvisning till Dublinförordningen. En EU-regel som styr vilket europeiskt land som har ansvar för en asylprövning. Förra året utvisades över 9 000 personer i Sverige av samma skäl. I det här fallet var Polen det första EU-land som pappan och sonen tog sig till innan de kom till Sverige. Men i dag flyger de hem till Irak där läkarvård för pojkens sjukdom saknas helt. (Pappan B pratar) (Reporter översätter) – Om Saddam hade levt och jag vet att han var en mördare och en diktator så vet jag också att han skulle ha hjälpt min son. Till skillnad från svenska myndigheter skulle diktatorn Saddam inte sagt nej till att hjälpa min son, säger pappan.

Rättelse den 6 mars

En rättelse gjordes den 6 mars med följande innehåll.

(Nyhetsuppläsare) – Men först har vi en rättelse att göra det gäller ett inslag som sändes i våra morgonnyheter den 23 januari. Inslaget handlade om en sjuk pojke från Irak som inte fick stanna i Sverige trots läkarintyg om vårdbehov. I fallet så hänvisade Migrationsverket till den så kallade Dublinförordningen som innebär att det första landet man kommer till har ansvar för asylprövning. Familjen skulle därför föras till Polen i detta fall, där Migrationsverket menade att vård för den här pojken skulle kunna ges. Och vi vill betona att det var familjens egna beslut att återvända till Irak, vilket inte framgick av inslaget. Vi vill också förtydliga att siffran 9 000 som nämndes i inslaget handlade om de totala antalet personer som förra året överfördes till ett annat EU land enligt Dublinförordningen.

ANMÄLAN

Inslaget den 23 januari 2014 anmäldes av Migrationsverket den 24 februari. Anmälaren anser att någon från verket borde fått bemöta vad de intervjuade sa. Migrationsverket är kritisk till flera faktauppgifter som förekom i inslaget och anför följande.

- Migrationsverket utvisar inte personer vars asylansökan ska prövas i en annan EU-stat. Migrationsverket överför personer med stöd av Dublinförordningen. Ordet utvisa ger en felaktig bild av förfarandet.
- Reportern sa att Migrationsverket utvisar 9 000 personer av samma skäl som familjen i det aktuella inslaget. Det antyds på så vis att 9 000 barn med stort vårdbehov utvisas. Det ger en felaktig bild av Migrationsverkets verksamhet.
- Det framgick inte i inslaget att det var familjens egna val att återvända till Irak och inte överföras till Polen där vård finns, vilket var Migrationsverkets alternativ.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslagen överensstämmer med kravet på saklighet och bestämmelsen om beriktigande och anför följande.

Inslaget handlade om en pojke och hans pappa som sökt asyl i Sverige eftersom pojken var i behov av specialistvård. Anledningen till att de inte fick stanna, trots läkarintyg, var att Polen var det första EU-land de kommit till. Med hänvisning till den så kallade Dublinförordningen var det därför i Polen som deras asyl skulle prövas vilket förklarades i inslaget. Felaktigt sades dock att de skulle utvisas till Irak. Därmed framgick det inte att det var familjens eget val att åka tillbaka till Irak. Det framgick dock av en rättelse som sändes i P4 Skaraborg den 6 mars i nyhetssändningen kl 8.30. Där förtydligades också att siffran 9 000 som nämndes i inslaget handlade om det totala antalet personer som förra året överfördes från Sverige till ett annat EU-land enligt Dublinförordningen.

Anledningen till att beriktigandet inte gjordes omedelbart var att det pågick en dialog med Migrationsverket om de synpunkter som hade framförts angående publiceringen. Vad gäller ordet utvisa betyder det enligt Nationalencyklopedin ”tvinga att försvinna (från visst land eller annat område) spec. med avs. på utlänning”. Ordet är således inte felaktigt i sammanhanget, trots att det finns en annan specifik betydelse i migrationsrättsliga sammanhang. Begreppet nyanserades också genom förklaringen om vad Dublinförordningen innebär.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SR ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (14 § andra stycket i sändningstillståndet). SR ska beriktiga uppgifter som förekommit i ett radioprogram när det är befogat (15 § i sändningstillståndet). SR ska behandla en begäran om beriktigande skyndsamt. Ett beriktigande ska sändas så snart det kan ske i ett för publiken naturligt sammanhang.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Enligt granskningsnämndens mening gav inslaget som sändes den 23 januari en ofullständig och missvisande bild av Migrationsverkets beslut i det aktuella fallet. SR:s beriktigande av inslaget sändes den 6 mars, det vill säga 10 dagar efter det att SR fått del av anmälarens kritik. Nämnden anser mot den bakgrunden att SR har följt bestämmelsen om beriktigande. Inslaget den 23 januari strider därför inte mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Elisabet Bäck, Ingrid Carlberg, Maria Edström, Leif Hedman och Jan Holmberg efter föredragning av Petter Holmgren.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Petter Holmgren

Detta är en elektronisk kopia av beslutet. Namnunderskrifter finns på originalhandlingen som förvaras hos myndigheten.